

ORIGINALUTGJEVING

Redaktør og produsent: Rolf Myklebust

Opptak: NRK 1951–1965

Tekst: Rolf Myklebust/Liv Greni

Teikning: Kari Rolfsen

Utgitte av RCA Victor i samarbeid med NRK

NYUTGJEVING

Redaktør og produsent: Gunn Sølvli Gausemel, NRK

Prosjektleder: Frode Rolandsgard, ta:lik

Lydrestaurering og mastering: Terje Hellem, NRK

Grafikar: Eva Karlsson

Økonomisk støtte: Norsk kulturråd og Rådet for folkemusikk og folkedans
Takk til tidl. programsekretær i NRK Lisa Halvorsen for konsulenthjelp.

78 plater, EP- og LP serien «Norsk folkemusikk» vart utgitt av NRK og plateselskapet RCA mellom 1953 og 1974. Nyutgjevinga av serien blir gjort av NRK og plateselskapet ta:lik, i samarbeid med Arne Bendiksen records.

The series "Norsk folkemusikk" comprises a number of 78s, Eps and LPs released by the NRK and RCA Records between 1953 and 1974. The recordings by Torleiv H. Bjørgum, Gro Heddi Brokke, Torbjørg Aamlid Paus, Aanund Lyngtveit, Olav Harstad, Brita Bratland, Edvard Ruud, Magnhild Almhjell and Talleiv Røysland were originally released in the EP format, then as LP in 1974 (RCA FLP 23).

SLÅTTAR OG STEV FRÅ SETESDAL

Torleiv H. Bjørgum
Gro Heddi Brokke
Torbjørg Aamlid Paus
Aanund Lyngtveit
Olav Harstad

VISER, STEV OG STUBBAR

Brita Bratland
Edvard Ruud
Magnhild Almhjell
Talleiv Røysland

NRK

Stev is an alternating song, in which two or more persons sing to each other on improvised texts, with ironic or narrative contents: Solo-singers from Setesdal generally used the stev-tunes, when they wanted to express their feelings with their own words.

Slått is a common designation for music to Norwegian folk dances, extended to comprise even more recent dances introduced in Norway in the latter half of the 18th century. Slått (old Norse: slátrr and slagr) is derived from the verb "slå" which means strike or thrum.

Springar, Norwegian dance in 3/4 measure, the most popular of our old dances. The various districts have their own adaptations of the "springar", in Gudbrandsdalen called "springleik".

Gangar, Norwegian dance in 6/8 or 2/4 measure, in a quiet and rather solemn tempo. It is generally danced in couples, but may also be danced by a single person. At present most frequently used in Setesdal and Telemark.

Halling, Norwegian dance in 2/4 measure. It is usually a solo-dance, but may be danced by several as well. The name is derived from Hallingdal, where the dance was most frequently used.

Songs for small children

Various types of traditional children's song are still to be found in various parts of the country. The greater part, which in dialects are called "bånsull" s ("bån" = child, "sull" a little melody), are songs of about the same type as the English lullabies, the French berceuses or the German Wiegenlieder. Bånsulls are sung to simple melodies, small tone figures consisting of just a few notes, varied and put together in different ways. The same tone figures are often repeated over and over again, and so the monotonous repetition in connection with the even, quiet rhythm are meant to make the child sleepy.

Besides those melodies which intend to make the child go to sleep, there are children's song with a swinging rhythm, to be sung when swinging the child on your foot or lap, intending to entertain the children, to attract their attention.

/ Liv Greni

Hardingfela (The hardanger Fiddle)

The «Hardingfele» is built almost as an ordinary violin, but differs in some ways. The lid is made in such a way that the square between the acousticholes is placed a little higher up than usual, and the acousticholes are much more open. The upper edge of the bridge is less curved making it easier to strike several strings at the same time. The fingerboard is flatter than on the ordinary violin. The «hardingfele» has 4 or 5 sympathetic strings. These are thin steel strings placed under the fingerboard through openings in the bridge and the fiddlestern. The sympathetic strings are generally tuned according to the key in which you want to play, serving as resonance strings.

VOKAL FOLKEMUSIKK IV /SETESDALSLÅTTAR

SLÅTTAR OG STEV FRÅ SETESDAL

VISER, STEV OG STUBBAR

Sullar og songar for småborn

Ulike typar av tradisjonelle songar for småborn finn vi framleis over store delar av landet. Typisk for den eigentlege voggesullen (bånsullen) er små melodivendingar, nokre få tonar, som vert tekne oppatt og oppatt med berre små endringar. Einfelt melodi og jamn rytme er typisk for voggesullen, som har til oppgåve å svæve.

Utanom voggesullane finst ei mengd meir humoristiske småstubbar, gjerne med ein huskande, svingande rytme, høveleg når borna er blitt store nok til å sitja på fanget og vera med på leik og moro.

Stev er ein alternerande song, der to eller fleire personer syng til kvarandre på improviserte tekstar, med ironisk eller forteljande innhald. Songarar frå Setesdal brukte stevtonar når dei ønska å uttrykkje kjenslene sine med eigne ord.

Slått er fellesnemning for musikken til norske folkedansar, utvida til også å gjelde nyare dansar som kom til Noreg i siste halvdel av 1700-talet. Slått (låt, lått, læte, strok, gammalnorsk: ein slåttar og ein slagar av verbet slå). Slå fiddlu, slå, klimpre på fele.

Springar, norsk dans i 3/4 takt, den mest vanlege av våre gamle dansar. Dei enkelte bygdene har utforma springaren på ulike måtar. I Gudbrandsdalen kallas springaren springleik.

Gangar, norsk dans i 6/8 eller 2/4 takt, i roleg og høgtideleg tempo. Pardans, men også lausdans, er no mest brukt i Setesdal og Telemark.

Halling, norsk dans i 2/4 takt. Det er helst ein mannleg solodans, men kan og bli dansa av fleire. Namnet skriv seg frå Hallingdal, der dansen har vore mest brukt.

SLÅTTAR OG STEV FRÅ SETESDAL

**Torleiv H. Bjørgum (1921–1990),
Rysstad, Setesdal – hardingfele**

01. Tveitlien, gangar
02. Nordafjellsen, gangar
Opptak: 24.02.1957, studio, Oslo.

03. Sordølen, gangar
04. Reisaren, gangar
Opptak: 23.02.1957, studio, Oslo.

**Gro Heddi Brokke (1910–1997),
Rysstad, Setesdal – vokal**

05. Der æ so vent 'å Vestoheio,
gamlestev av Jon Bjørgulvsson Rysstad
06. Liksom angen av eplehagar,
nystev frå Setesdal
07. Fyrst eg kjem ut 'å bygdan flate,
nystev frå Setesdal
Opptak: 10.01.1951, studio Oslo.

**Torbjørg Aamlid Paus (1923–2001),
Valle, Setesdal – vokal**

08. Sju kjærleiksstev, nystev frå Setesdal
Opptak: 10.03.1955, Studio, Kristiansand.

**Aanund Lyngtveit (1922–1998), Bykle,
Setesdal og Olav Harstad (1915–2001),
Valle, Setesdal – vokal**

09. Ein byklare og ein valldøl, stevleik,
nystev frå Setesdal
Opptak: 17.01.1955, studio Kristiansand.

Olav Harstad – vokal:

10. Seks nystev frå Setesdal
Opptak: 17.01.1955, studio Kristiansand.

Opptak:

- Spor 01–04 også gjeve ut på RCA FEP 12
Spor 05–10 også gjeve ut på RCA FEP 13
Spor 11–18 også gjeve ut på RCA FEP 53
Spor 19–27 også gjeve ut på RCA FEP 54

VISER, STEV OG STUBBAR

**Brita Bratland (1910–1975),
Vinje, Telemark – vokal**

11. Det er så vent i Vinje kyrkje, gamlestev
12. Å guten tala av halve græi, gamlestev
Opptak: 29.10.1965, studio, Oslo.

13. Å vi' du hava meg te å kvea, nystev
Opptak: 13.09.1960, Edland, Vinje.

14. Tordivelen og fluga, folkevise
Opptak: 29.10.1965, studio, Oslo.

15. Kva heiter du jente i saueflokkjen, vise
Opptak: 09.09.1958. Edland, Vinje.

16. Å så ven ein gut, slåttestev
Opptak: 29.10.1965, studio, Oslo.

17. Myllarvisa frå Telemark
Opptak: 04.06.1959 Edland, Vinje.

**Edvard Ruud (1907–2001)
Elgsnes, Troms – vokal**

18. Friarvise frå Kvæfjord (Myllarvisa), Troms
Opptak: 09.12.1958, studio, Tromsø.

**Magnhild Almhjell (1894–1985),
Tingvoll, Nordmøre – vokal**

19. Kysja roa lite ban, bårsull
20. Ha du sett noko te 'nå Pe Pinkelifot, barnevise
21. Reven gjekk på setra, barnevise
22. Reven og bonden, folkevise
23. Han Darall, bjørnevise
Opptak: 11.11.1957, Tingvoll.

**Talleiv Røysland (1897–1981),
Lårdal, Telemark – vokal**

24. Kjeringji med staven, slåttestev
Opptak: 18.11.1965, studio, Oslo.
25. Stundom er mi kjering so god, slåttestev
Opptak: 30.11.1959, studio, Oslo,
26. Kjenner du Kari Midtigard på Tinn, slåttestev
Opptak: 28.06.1955, studio, Oslo.
27. Kåte Reiar, slåttestev
Opptak: 13.04.1960, studio, Oslo.